

Jens Mammen

Fra: Helmuth Nyborg <helmuth.nyborg@mail.dk>
 Til: <jnk@dr.dk>; <jette.aaes@jp.dk>; Jens Mammen <jens@psy.au.dk>; Nils Thorsen <Nils.Thorsen@pol.dk>; <ritzau@ritzau.dk>
 Sendt: 19. januar 2002 16:05
 Emne: Pressemeddelelse om kønsforskelle i intelligens

Pressemeddelelse
 Helmuth Nyborg
 Professor, dr.phil.
 Psykologisk Institut
 Aarhus Universitet
 19.1.02

I anledning af den pågående offentlige diskussion om kønsforskelle i intelligens har Institutleder, professor Jens Mammen, Psykologisk Institut, Aarhus, anmodet mig om at stille mit forskningsmateriale til rådighed for ham selv og andre. Det gør jeg gerne. Problemet er blot at det er af meget teknisk art. Det vil være nødvendigt at føje en række kommentarer til analyseresultaterne, og det vil tage nogen tid. Situationen bedres ikke af at vi er midt i eksamenstiden, min aktuelle email korrespondance er astronomisk, og at jeg er kontraktligt forpligtet til i marts måned at aflevere et større arbejde med titlen: "The scientific study of general and specific intelligence" til et stort udenlandsk forlag. I dette værk findes alle nødvendige detaljer for korrekt forståelse af min observation af en kønsforskel i almen intelligens, men det er ikke færdigbearbejdet. For god ordens skyld skal anføres at Politiken, som først bragte observationen til torvs, hele tiden har haft en kopi af analyse-resultaterne. Imidlertid har Politiken meddelt mig at det agter at beskytte sit kildemateriale, og den politik værdsætter jeg. Samtidig er Politikken enig med mig i at en offentliggørelse af tabellerne uden kommentarer ville være tæt på meningsløst. Men som sagt: Ting tager tid.

Professor Mammen har også anmodet mig om at sætte mine foreløbige resultater i "det rigtige perspektiv". Det gør jeg gerne. Det har været nævnt adskillige steder at jeg skulle have fundet at "Mænd er 27 procent klogere end kvinder". Dette er en misforståelse som opstod allerede i det første interview i Politiken, og jeg er bange for at jeg må påtage mig en del af skylden herfor. Interviewet kom i stand på følgende måde. Journalisten ringede til mig i november måned sidste år for at høre om min forskning. Jeg havde meget travlt da men sagde at hun var velkommen til at ringe igen efter at jeg havde deltaget i en nært forestående kongres om intelligens i USA. Hun ringede så igen i januar, og ville vide hvad jeg havde sagt på "The International Society for Intelligence Research" mødet i Cleveland, Ohio, USA i begyndelsen af december. På mødet, hvor stort set alle betydende intelligensforskere fra hele verden var til stede redegjorde jeg for undersøgelsen, herunder materialet, metoden, analysen, og resultaterne. Dernæst fulgte kritisk diskussion af alle aspekter. Der var en række opklarende spørgsmål fra salen, men ingen kritik af resultatet. Med andre ord, undersøgelsen har været igennem en minutløs eksamination med deltagelse af et stort antal internationalt ledende forskere på området.

Jeg gjorde det klart for journalisten, at jeg kun kunne tale ud fra det mundtlige kongresindlæg, og hun indvilgede i at interviewet foregik på disse præmisser. Da der ikke forelå en egentlig artikel ønskede hun, at jeg faxede databladene. Det er her, at miseren tilsyneladende er opstået. På spørgsmålet om hvad jeg så havde fundet svarede jeg, at køn "loadede" 0,27 på g-faktordimensionen. Tavshed. Jamen, hvad betyder det? Jeg sagde så at jeg først havde udregnet et d-effekt mål (se det fremsendte datablad!) som udtrykker kønsforskellens gennemsnitlige størrelse justeret med samplet gennemsnitlige spredning. Dernæst havde jeg udregnet den punkt-biserielle korrelation (se næste tabel!) som udtrykker sammenhængen mellem den gennemsnitlige

kønsforskel og køn set som en dikotom variabel med kvinder=0 og mænd=1 (en ofte brugt konvention – der skal ikke lægges noget som helst i de aktuelle talværdier!). Endelig havde jeg sat den punkt-biserielle korrelation ind i den totale korrelationsmatrix for alle de 20 tests som indgik i undersøgelsen, og foretaget en hierarkisk ortogonal faktor analyse. Der viser det sig så at køn "loader" 0,27 på g-faktordimensionen (se de sidste tabeller!). Af gode grunde var journalisten nu i vildrede. Kan man sige at kønsforskellen så er 27 procent? Nej. Man kan godt udtrykke de 0.27 som procent på en skala fra 0-100, men det er ikke det samme som kønsforskellen. Jamen for stor er forskellen da? Den er lige netop statistisk signifikant på 5 procent niveau. Jamen, hvad vil det så sige? Det vil sige at hvis forsøget blev gentaget 100 gange ville det i 95 procent af tilfældene falde ud på samme måde, et accepteret skel i adfærdsforskningen. Her skulle jeg nok have understreget noget kraftigere, at de 27% ikke står for den observerede kønsforskel.

I påfølgende interviews har jeg understreget at der er tale om en moderat forskel, at det er en gennemsnitsforskel som på ingen måde er uforenelig med den kendsgerning af kvinder spænder hele evneregistret, og at kvinder gennemsnitligt scorer højere end mænd på visse sproglige prøver. Disse forhold betyder at det er noget vrøvl at sige at "mænd er klogere end kvinder". Der er tale om et snit, som er ubrugeligt når vi taler om den enkelte mand eller kvinde. Det er beklageligt at alle disse modificerende udsagn ikke har spillet en større rolle i den ophidsede debat, hvor følelser nemt får hovedbudskabet til at drukne når de mange meget forskellige interesser støder sammen i "Kampen om kvinders hjerner".